

Datum van inontvangstneming : 29/10/2019

Zaak C-677/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

11 september 2019

Verwijzende rechter:

Tribunal Vâlcea (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

25 april 2019

Verzoekende partij:

S.C. Valoris S.R.L.

Verwerende partijen:

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova –
Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea

Administrația Fondului pentru Mediu

[OMISSIS]

Tribunal Vâlcea - Secția a II-a civilă (gerecht van eerste aanleg Vâlcea, tweede civiele kamer)

Beschikking

Openbare terechtzitting van 25 april 2019

[OMISSIS]

De onderhavige zaak betreft een geschil op bestuurlijk-fiscaal gebied tussen verzoekster, S.C. Valoris S.R.L., en verweerster Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (directoraat-generaal overheidsfinanciën te Craiova - provinciaal kantoor overheidsfinanciën Vâlcea, hierna: „AJFP Vâlcea”) alsmede de ter vrijwaring gedaagde verweerster Administrația Fondului pentru Mediu (beheersorgaan milieufonds), inzake een vordering tot restitutie van de milieuheffing.

[OMISSIS]

De tribunal

stelt het volgende vast in het kader van de aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voorgelegde prejudiciële vragen:

I. Voorwerp van het geding Relevante feiten

1. Verzoekster, S.C. Valoris S.R.L., een in Râmnicu Vâlcea gevestigde onderneming,[OMISSIS] heeft op 30 januari 2019 tegen AJFP Vâlcea en Administrația Fondului pentru Mediu een vordering ingesteld bij de tribunal Vâlcea tot restitutie van een milieuheffing ter hoogte van 2 451 RON, vermeerderd met de fiscale rente vanaf de betaaldatum tot de restitutedatum, en tot verwijzing in de kosten van de procedure.

2. Verzoekster heeft op 25 augustus 2014 het bedrag van 2 451 RON betaald met het oog op registratie van een personenauto [OMISSIS]in het Roemeense kentekenregister. Verzoekster had de auto in Nederland gekocht, waar deze voor het eerst was geregistreerd op 12 januari 2007.

3. De verplichting tot betaling van de milieuheffing was ten tijde van de registratie geregeld door artikel 4, onder a), van Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule (noodbesluit van de regering nr. 9/2013 betreffende de milieuheffing voor motorvoertuigen, hierna: „OUG nr. 9/2013”).

4. Op 7 augustus 2017 is Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule (noodbesluit van de regering nr. 52/2017 betreffende restitutie van de bijzondere heffing voor personenauto's en motorvoertuigen, de vervuilingshffing voor motorvoertuigen, de heffing voor vervuilende uitstoot van motorvoertuigen en de milieuheffing voor motorvoertuigen, hierna; „OUG nr. 52/2017”) in werking getreden, op grond waarvan belastingplichtigen die de heffingen in de titel van het besluit hadden betaald (waaronder de milieuheffing) deze konden terugvorderen, met de [OR 2] rente die was verschuldigd over de periode tussen heffing en restitutie, door een verzoek in te dienen bij het bevoegde belastingorgaan.

5. Krachtens artikel 1, lid 2, van OUG nr. 52/2017 moesten de verzoeken tot restitutie uiterlijk op 31 augustus 2018 worden ingediend, daarna verviel dat recht.

6. Verzoekster heeft deze termijn niet in acht genomen. Zij heeft AJFP Vâlcea pas op 6 december 2018 verzocht om terugbetaling van 2 451 RON.

7. Bij brief van 7 januari 2019 heeft verweester, het belastingorgaan, aan verzoekster meegedeeld dat haar restitutieverzoek niet zou worden ingewilligd, omdat het te laat was ingediend.

II. Toepasselijke bepalingen van nationaal recht

8. Op de onderhavige zaak is het volgende materiële recht van toepassing:

Artikel 4 van OUG nr. 9/2013 (van kracht tot 31 januari 2017):

„De heffing dient eenmalig te worden voldaan: a) bij inschrijving in de registers van de bevoegde autoriteit, overeenkomstig de wetgeving, van de verwerving van de eigendom van een motorvoertuig door de eerste eigenaar in Roemenië en de toekenning van het kentekenbewijs en het kenteken; [...]”

Artikel 1 van OUG nr. 52/2017:

„(1) Belastingplichtigen die de bijzondere heffing op personenauto's en andere motorvoertuigen hebben betaald zoals vastgesteld in de artikelen 214¹ tot en met 214³ van Legea 571/2003 privind Codul fiscal [wet nr. 571/2003 betreffende het belastingwetboek], zoals later gewijzigd en aangevuld, of de vervuilingshheffing voor motorvoertuigen zoals bepaald door Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule [noodbesluit nr. 50/2008 van de regering tot instelling van een vervuilingshheffing voor motorvoertuigen], goedgekeurd bij Legea nr. 140/2011 [wet nr. 140/2011], of de heffing op verontreinigende emissies van motorvoertuigen waarin is voorzien in Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule [wet nr. 9/2012 betreffende de heffing op verontreinigende emissies van motorvoertuigen], zoals later gewijzigd, en de milieuheffing voor motorvoertuigen bepaald door Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule [noodbesluit nr. 9/2013 van de regering betreffende de milieuheffing voor motorvoertuigen], goedgekeurd met wijzigingen en aanvullingen bij Legea nr. 37/2014 [wet nr. 37/2014] zoals later gewijzigd en aangevuld, en die nog geen restitutie hebben ontvangen op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit noodbesluit, kunnen restitutie vorderen, inclusief van de verschuldigde rente tussen de inningsdatum en de restitutedatum, door middel van een verzoek aan het bevoegde centrale belastingorgaan. De hoogte van de rente wordt bepaald door artikel 174, lid 5, van Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală [wet nr. 207/2015 betreffende het wetboek van fiscaal procesrecht], zoals gewijzigd en aangevuld.

(2) Het recht van de in lid 1 bedoelde belastingplichtigen om restitutie te vorderen gaat in op de datum van inwerkingtreding van dit noodbesluit, ongeacht wanneer de heffing werd geïnd, en in afwijking van artikel 219 van wet nr. 207/2015, zoals later gewijzigd en aangevuld, dienen restitutieverzoeken ingediend te worden uiterlijk 31 augustus 2018. Na die datum vervalt het recht op restitutie.”

Artikel 168 van wet nr. 207/2015 betreffende het wetboek van fiscaal procesrecht bepaalt:

„(1) Op verzoek worden alle door belastingplichtigen/betalers betaalde of van hen ontvangen bedragen die niet verschuldigd waren, gerestitueerd.”

Artikel 219 van wet nr. 207/2015 luidt:

„Het recht van de belastingplichtige/betaler om restitutie van de fiscale verplichtingen te vorderen verjaart vijf jaar na de datum van 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het recht op restitutie ontstond”. [OR 3]

III. Relevante bepalingen van Unierecht

9. De tribunal is van oordeel dat in casu artikel 110 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie van toepassing is, dat luidt als volgt:

„De lidstaten heffen op producten van de overige lidstaten, al dan niet rechtstreeks, geen hogere binnenlandse belastingen van welke aard ook dan die welke, al dan niet rechtstreeks, op gelijksoortige nationale producten worden geheven.”

10. Bovendien vloeien uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie een aantal beginselen en regels voort die relevant kunnen zijn voor de onderhavige zaak:

Gelet op het *beginsel van loyale samenwerking*, dat is neergelegd in artikel 4, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, heeft het Hof geoordeeld dat *„een lidstaat geen bepalingen kan vaststellen die aan de terugbetaling van een belasting die bij een arrest van het Hof in strijd of onverenigbaar met het gemeenschapsrecht is verklaard, voorwaarden verbinden die specifiek betrekking hebben op die belasting en ongunstiger zijn dan die welke anders op de terugbetaling van de betrokken belasting zouden worden toegepast ”* (arrest van 10 september 2002, ██████ ██████, C-216/99 en C-222/99; arrest van 2 oktober 2003, ████████████████████ C-147/01; arrest van 30 juni 2016, Ciup, C-288/14).

Uit de rechtspraak van het Hof blijkt verder dat *„de eerbiediging van het gelijkwaardigheidsbeginsel inhoudt dat de lidstaten geen minder gunstige procedureregels vaststellen voor rechtsvorderingen die zijn gebaseerd op een schending van het Unierecht dan die welke gelden voor rechtsvorderingen van vergelijkbare aard, uit het oogpunt van hun voorwerp, de oorzaak en de wezenlijke bestanddelen, die zijn gebaseerd op een schending van het nationale recht”* (arrest van 19 juli 2012, *Littlewoods Retail e.a.*, C-591/10, arrest van 30 juni 2016, Ciup, C-288/14).

Het Hof heeft ook geoordeeld dat een rechtsvordering waarin het nationale recht voorziet met het oog op restitutie van in strijd met het Unierecht geïnde heffingen, in overeenstemming moet zijn met het doeltreffendheidsbeginsel, hetgeen betekent dat die vordering *niet onderworpen mag zijn aan procesregels die het verkrijgen van schadevergoeding in feite onmogelijk of uiterst moeilijk zouden maken* (arrest van 10 juli 1997, ██████████, C-261/95; arrest van 12 december 2006, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04).

IV. Redenen voor de rechter om het verzoek om een prejudiciële beslissing voor te leggen

11. In zijn arrest van 9 juni 2016 in de zaak *Budişan* (C-586/14) heeft het Hof geoordeeld dat, hoewel artikel 110 VWEU er niet aan in de weg staat dat een lidstaat een motorvoertuigenheffing instelt die van toepassing is op ingevoerde tweedehands motorvoertuigen bij de eerste registratie in die lidstaat en op motorvoertuigen die al in de betreffende lidstaat zijn ingeschreven bij de eerste overdracht van de eigendom van die voertuigen, dit artikel er wel aan in de weg staat dat de betreffende lidstaat vrijstelling van die heffing verleent voor reeds ingeschreven motorvoertuigen waarvoor een eerder geldende heffing is betaald, die niet gerestitueerd, en welke heffing onverenigbaar is verklaard met het Unierecht.

12. Dit arrest volgt op een aantal andere uitspraken van het Hof, waarbij eerdere vervuilingsheffingen voor motorvoertuigen in de Roemeense wetgeving, die vergelijkbaar waren met de milieuheffing, onverenigbaar met het EU-recht zijn verklaard (arrest van 7 april 2011, ██████████, C-402/09; arrest van 7 juli 2011, ██████████, C-263/10; beschikking van 3 februari 2014, ██████████, C-97/13 en C-214/13; arrest van 14 april 2015, ██████████, C-76/14).

13. Bijgevolg heeft de Roemeense regering OUG nr. 52/2017 vastgesteld, waarbij zij de volledige terugbetaling regelde, met rente, van alle heffingen van dezelfde aard als die welke hierboven zijn genoemd. **[OR 4]**

14. Zoals reeds is opgemerkt, voorzag artikel 1, lid 2, van OUG nr. 52/2017 echter in een vervaltermijn waarbinnen belastingplichtigen de verzoeken om restitutie bij de bevoegde belastingorganen moesten indienen, dat wil zeggen uiterlijk op 31 augustus 2018. Degenen die dergelijke heffingen hadden betaald, hadden dus ongeveer een jaar de tijd om hun recht op restitutie uit te oefenen (van 7 augustus 2017, de datum waarop OUG nr. 52/2017 in werking is getreden, tot en met 31 augustus 2018).

15. Met haar bij de verwijzende rechter ingestelde vordering betoogt verzoekster, die zich niet heeft gehouden aan de genoemde vervaltermijn, dat deze termijn in strijd is met het Unierecht, doordat hij het recht van de belastingplichtigen beperkt om, binnen de algemene verjaringstermijn zoals bepaald in artikel 219 van de Codul de procedură fiscală (wetboek fiscaal procesrecht), restitutie te verkrijgen van de onrechtmatig geïnde heffingen. Zij

voert ook aan dat in de rechtspraak van het Hof termijnen tussen 3 en 5 jaar als redelijk zijn beschouwd voor de uitoefening van het recht op restitutie van dergelijke bedragen.

16. De verwijzende rechter acht het nuttig en noodzakelijk kennis te nemen van de door het Hof gegeven uitlegging van de mate waarin de beginselen van loyale samenwerking, gelijkwaardigheid en doeltreffendheid, zoals die voortvloeien uit de rechtspraak van het Hof, zijn nageleefd door de invoering van een vervaltermijn voor de uitoefening van het recht op restitutie van een in strijd met het Unierecht geïnde heffing, zoals die waarin is voorzien in artikel 1, lid 2, van OUG nr. 52/2017.

17. In dit verband moet worden opgemerkt dat de vervaltermijn van artikel 1, lid 2, van OUG nr. 52/2017 een bijzondere termijn is, die ad hoc is vastgesteld voor de verzoeken om restitutie van de vervuilingsheffingen, terwijl soortgelijke termijnen niet gelden voor vorderingen tot restitutie van andere bedragen, die in strijd met het nationale recht ten gunste van de staatsbegroting zijn geïnd.

18. In het geval van heffingen of andere fiscale verplichtingen waarvan de nationale rechter heeft geoordeeld dat die in strijd met het nationale recht zijn vastgesteld en geïnd, kunnen belastingplichtigen het recht op restitutie uitoefenen binnen de verjaringstermijn van artikel 219 van wet nr. 207/2015 betreffende het wetboek fiscaal procesrecht, dat wil zeggen binnen een termijn van 5 jaar die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin het recht op restitutie ontstaat.

19. De vraag rijst dus of de beginselen van loyale samenwerking en gelijkwaardigheid worden geëerbiedigd als de Roemeense wetgever een vervaltermijn heeft ingevoerd die enkel geldt voor de restitutie van vervuilingsheffingen, terwijl voor de restitutie van bedragen die in strijd met het nationale recht zijn geïnd geen vervaltermijn is ingesteld en de verjaringstermijn voor de uitoefening van het recht op restitutie aanzienlijk ruimer is (5 jaar).

20. Daarnaast is in eerdere rechtspraak van het Hof geoordeeld dat het Unierecht verenigbaar is met het instellen van redelijke vervaltermijnen voor het indienen van een rechtsvordering tot restitutie van onverschuldigde bedragen, met het oog op rechtszekerheid. Dergelijke termijnen beschermen zowel de belastingplichtige als het betrokken overheidsorgaan (arrest van 16 december 1976, *Rewe-Zentralfinanz en Rewe-Zentral*, C-33/76; arrest van 17 juli 1997, *██████████ Petroleum*, C-90/94; arrest van 17 november 1998, *██████████*, C-228/96). Dergelijke redelijke termijnen kunnen niet als strijdig met het doeltreffendheidsbeginsel worden beschouwd, ook al leidt het aflopen ervan per definitie tot afwijzing van de ingestelde rechtsvordering (arrest van 28 november 2000, *██████████*, C-88/99). Een nationale vervaltermijn van drie jaar werd dus redelijk geacht (arrest van 15 september 1998, *██████████*, C-231/96).

21. Aangezien de vervaltermijn van ongeveer een jaar krachtens artikel 1, lid 2, van OUG nr. 52/2017 korter is dan de andere termijnen die de verwijzende rechter heeft aangetroffen in de rechtspraak van het Hof en die volgens het Hof verenigbaar zijn met het doeltreffendheidsbeginsel, acht de tribunal [OR 5] het voor de beslechting van de onderhavige zaak noodzakelijk een antwoord van het Hof te krijgen over de uitlegging van de beginselen in kwestie.

Om deze redenen,

in de naam der wet,

bepaalt de tribunal als volgt:

krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende vraag voorgelegd:

Dienen de beginselen van loyale samenwerking, gelijkwaardigheid en doeltreffendheid aldus te worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling als die van artikel 1, lid 2, van Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 (spoedbesluit nr. 52/2017 van de regering), waarbij een vervaltermijn van ongeveer één jaar is vastgesteld voor het indienen van verzoeken tot restitutie van in strijd met het Unierecht geïnde heffingen, terwijl de nationale wetgeving niet voorziet in een overeenkomstige termijn voor de uitoefening van het recht op restitutie van bedragen die in strijd met het nationale recht zijn geïnd?

[OMISSIS][details van de procedure en ondertekening]